

Nr 130.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1921 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående uppförande av ammunitionsförrådshus m. m. å Stora Fjäderholmen. (1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 21 januari 1921 dagtecknad proposition (nr 44), vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att för uppförande av ammunitionsförrådshus m. m. å Stora Fjäderholmen för en sammanlagd kostnad av högst 577,000 kronor må från Stockholms varvs byggnadsfond under vart och ett av åren 1921—1923 tagas i anspråk högst en tredjedel av nämnda belopp.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Departementschefen har anfört följande:

»Enligt ett mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Stockholms stad, å andra sidan, den 7 april 1916 träffat avtal jämte tillägg till detsamma av den 7 maj 1917 har Stockholms stad tillträtt det s. k. Lindarängsområdet med därtill gränsande vatten, vilket område staden jämlikt stadgande i ett mellan kammarkollegium, å kronans vägnar, och staden den 5 november 1889 upprättat bytesavtal icke skulle få tillträda förrän fyrtio år efter avtalets ingående (år 1929). Genom avtalet den 7 april 1916 jämte tillägget av den 7 maj 1917 bestämdes, i sammanhang med omförmälda medgivande åt staden, att kronans å nämnda område befintliga kruthus skulle få kvarstå intill den 1 juli 1924, varefter de skulle av kronan bortföras. Sagda kruthus äro belägna å Loudden.

Genom nämnda avtal den 7 april 1916 jämte tillägg av den 7 maj 1917, med vissa ändringar, som 1918 års lagtima riksdag föreslagit samt

Kungl. Maj:t. och staden godkänt, har vidare staden å kronan överlåtit äganderätten till fräselägenheten Fjäderholmarna i Lidingö socken med staden tillhöriga, därstädes befintliga byggnader ävensom strand- och vattenrätt.

Sagda avtal den 7 april 1916 jämte tillägget av den 7 maj 1917 äro såsom bilagor fogade vid propositionen nr 102 till 1918 års lagtima riksdag angående anläggning av ny docka vid flottans station i Stockholm m. m.

I sammanhang med att 1918 års lagtima riksdag godkände omförmälda avtal den 7 april 1916 med tillägg av den 7 maj 1917 ävensom två den 12 mars 1917 och den 19 januari 1918 träffade avtal mellan kronan och staden angående markupplåtelser, beslöt riksdagen, på förslag av Kungl. Maj:t i ovannämnda proposition nr 102, att av de medel, som staden enligt sagda avtal skulle betala till kronan, skulle bildas en fond, vilken under benämning Stockholms varvs byggnadsfond skulle förvaltas av marinförvaltningen. Till fonden skulle därjämte föras inflytande hyresmedel från det av kronan genom ovanberörda avtal inköpta område i Djurgårdsstaden ävensom å Beckholmen och Fjäderholmarna efter avdrag av erforderliga underhållskostnader.

Enligt samma riksdagsbeslut skola av fondens medel gäldas de ersättningar, som föranledas av de genom de omförmälda avtalen verkställda markupplåtelser, i den mån samma ersättningar efter vederbörlig prövning finnas böra utgå och icke enligt avtal skola utgöras av Stockholms stad. Vidare skola från fonden bestridas de utgifter, som föranledas av kronans övertagande av nyttjanderätten till de områden å Beckholmen, vilka för den beramade dockanläggningen därstädes äro omedelbart erforderliga, vare sig nyttjanderättens övergång å kronan sker genom frivillig överenskommelse eller expropriation. I den mån fondens inkomster icke behöva tagas i anspråk till gäldande av förut nämnda ersättningar m. m., skall fonden, efter riksdagens hörande, komma till användning för byggnads- och andra dylika arbeten för flottans varv i Stockholm.

Kronans för närvarande å Loudden belägna kruthus omfatta förrådshus för förvaring av ammunition jämte artilleritekniskt laboratorium för flottans station i Stockholm m. m. Dessa byggnader få, såsom av den lämnade redogörelsen framgår, enligt avtal med Stockholms stad kvarstå till den 1 juli 1924. Till ersättande av nämnda förrådshus och laboratorium m. m. måste alltså i god tid dessförinnan dylika byggnader uppföras annorstädes. Med avseende å valet av plats härför bör be-

aktas, att laboratoriet, å ena sidan, för sin verksamhet är beroende av tillgång, i omedelbar närhet, till förrådens ammunitionsupplag och, å andra sidan, ej bör vara beläget å större avstånd från flottans station i Stockholm än som bekvämligen medgiver laboratoriepersonalens dagliga forskaffande till och från laboratoriet. Såsom lämplig ort för anläggningen har marinförvaltningen föreslagit Stora Fjäderholmen, som jämte de övriga Fjäderholmarna numera övergått i kronans ägo. Med hänsyn till de anförda önskemålen beträffande läget torde någon för ändamålet lämpligare plats icke stå till buds.

För att Stora Fjäderholmens mot stora segelleden vettande del må kunna bibehållas i ungefär sitt nuvarande skick, torde byggnaderna böra förläggas till norra delen av holmen. Detta medför visserligen något högre kostnader, än om byggnaderna uppföras å holmens södra del, men å andra sidan vissa fördelar i tekniskt avseende förutom nyssnämnda beaktansvärda förmån ur naturskönhetssynpunkt för infartsleden till staden.

Medel för utförande av anläggningen lära kunna beredas från Stockholms varvs byggnadsfond.»

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att för uppförande av ammunitionsförrådshus m. m. å Stora Fjäderholmen för en sammanlagd kostnad av högst 577,000 kronor må från Stockholms varvs byggnadsfond under vart och ett av åren 1921—1923 tagas i anspråk högst en tredjedel av nämnda belopp.

Stockholm den 20 maj 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.